

Verkställighetsbeslut

Datum 2023-11-14

Diarienummer RS 2022-04230

Västra Götalandsregionen

Koncernkontoret

Handläggare: Frida Bjurström

Telefon: 070-3233936

E-post: frida.bjurstrom@vgregion.se

Beslut om inriktning för organisatorisk hemvist för RCC Väst

Beslut

1. Regiondirektören upphäver tidigare inriktningsbeslut avseende organisatorisk hemvist för RCC Väst daterat 2023-03-21.
2. Regiondirektören fastställer inriktning för organisatorisk hemvist för RCC Väst enligt förslag i utredning daterad 2023-03-20.
3. RCC Väst ska fortsatt ha kvar det sjukvårdsregionala uppdraget med egen styrgrupp.
4. RCC Väst ska fortsatt ha kvar sina specifika nationella uppdrag samt samverka nationellt.
5. Förändringen ska ske så skyndsamt som möjligt.

Sammanfattning av ärendet

I regionfullmäktiges beslut om ny politisk organisation fick regiondirektören i uppdrag att återkomma med förslag till anpassningar av förvaltningsorganisationen till den nya politiska organisationen. I arbetet har ett antal verksamheter och områden som kan flytta från Koncernkontoret till annan förvaltning identifierats.

Efter utredning i början av 2023 fattade regiondirektören den 21 mars 2023 ett inriktningsbeslut om att RCC Väst byter hemvist till Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU) där de ska utgöra en del av Sahlgrenska Comprehensive Cancer Centre (SCCC) och västra sjukvårdsregionen från och med den 1 juni 2023. I inriktningsbeslutet framgår att Sahlgrenska Universitetssjukhuset tillsammans med RCC Väst efter att förändringen har trätt i kraft behöver bedöma synergier och förutsättningar för samordning utifrån samlokaliseringen med SCCC som långsiktigt harmoniserar med det sjukvårdsregionala uppdraget kring cancersjukvården.

Regiondirektörens inriktningsbeslut den 21 mars 2023 följde utredningens förslag, med undantag från en av punkterna (punkt 3) som föreslår att prövning av den del av RCC:s verksamhet som inte är vårdutveckling ska göras innan flytt till Sahlgrenska Universitetssjukhuset, enligt regiongemensamma kriterier för samordning och effektivisering. Inriktningsbeslutet innebar att RCC Västs verksamhet i sin helhet skulle flyttas till Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Den planerade förändringen har under våren 2023 processats enligt framtagen tidplan och risk- och konsekvensanalys har gjorts av både avsändande och mottagande förvaltning. Under processen framkom att arkiv- och myndighetsfrågor kring den planerade förändringen är omfattande och behövde utredas vidare, något som också identifierades i genomförd risk- och konsekvensanalys. Centrala frågeställningar handlar om personuppgiftsansvar och kvalitetsregister.

En fördjupad utredning kring arkiv- och myndighetsfrågor kopplat till organisatorisk hemvist för RCC Väst har därför genomförts och är ett komplement till tidigare utredning om organisatorisk hemvist RCC Väst, daterad 2023-03-20. Den fördjupade utredningen belyser de centrala frågeställningarna gällande personuppgiftsansvar och kvalitetsregister i relation till ändrad organisatorisk hemvist för RCC Väst.

Den fördjupade utredningen har inte funnit att det finns detaljkrav eller kriterier i lag som styr hur nationella kvalitetsregister med CPUA-myndighet, kunskapsstyrning eller RCC ska vara organiserad eller utformas. Regionen har en stor frihet att utforma organisationen utifrån vad som framstår som mest lämpligt utifrån verksamhetens art och ändamål. De sex RCC i landet har olika förutsättningar och utmaningar då de skiljer sig åt när det gäller styrmodeller och val av organisering.

Koncernkontorets konstaterar, utifrån det som framkommit i den fördjupade utredningen, att ett genomförande av tidigare inriktningsbeslut inte är lämpligt. Om RCC Väst i sin helhet skulle ändra organisatorisk hemvist till styrelsen för Sahlgrenska Universitetssjukhuset finns risk för otydlighet bland annat när det gäller frågor om arkiv och allmänna handlingar samt personuppgiftsansvar och hantering av stora mängder känsliga personuppgifter. Det skulle också innebära att VGR går i motsatt riktning mot den nationella inriktningen angående konsolidering av CPUA-myndigheter.

Koncernkontoret konstaterar vidare att RCC är en del av kunskapsstyrningen och utvecklingsarbete pågår för att kunskapsstyrningen och cancervården ska närma sig än mer. Inom arbetet med verksamhetsutveckling som görs i kunskapsstyrningen är kvalitetsregister centrala. Det finns många goda exempel på verksamhetsutveckling som sker i nära samarbete med kvalitetsregister trots olika organisatorisk tillhörighet.

Koncernkontorets samlade bedömning, utifrån de två genomförda utredningarna, är att RCC Väst vid västra sjukvårdsregionen organisatoriskt flyttas från

Koncernkontoret till Sahlgrenska Universitetssjukhuset och där utgöra en del av Sahlgrenska Comprehensive Cancer Centre (SCCC) och västra sjukvårdsregionen, i enlighet med förslaget i utredningen daterad 2023-03-20. Genom organisering av utvecklingsarbete inom cancerområdet i närmare kontakt med verksamheten är målet att stärka utvecklingsarbetet och öka utväxlingen i arbetet med att möta framtidens vårdbehov. Utvecklingsarbete inom cancerområdet är viktigt för att säkerställa att invånarna i västra hälso och sjukvårdsregionen för en så bra cancervård som möjligt. Detta innebär att det som ej är vårdutveckling inom RCC Väst enligt nuvarande organisation prövas enligt regiongemensamma kriterier för samordning och effektivisering samt behov för SCCC organisation. Prövningen omfattar enheterna för registerkoordination, IT, statistik där mottagande verksamhet föreslås vara Koncernstab digitalisering/Data & Analys/Registercentrum. Administrativ personal prövas på motsvarande sätt, men mottagande verksamhet kan vara antingen Koncernstab digitalisering eller lämpligt verksamhetsområde på Sahlgrenska Universitetssjukhuset som ger förutsättningar för bra samverkan med SCCC beroende på arbetsuppgifter.

RCC Väst ska fortsatt ha kvar det sjukvårdsregionala uppdraget med egen styrgrupp. RCC Väst ska också fortsatt ha kvar sina specifika nationella uppdrag samt samverka nationellt. Förändringen kräver att nya arbetssätt utvecklas för att bibehålla det stärkta samarbetet mellan registerhållare, processledare och RCC:s stödteam.

Förändringen bör genomföras så skyndsamt som möjligt. Inför genomförandet behöver en verksamhetsanalys genomföras med fokus på hur placeringen av uppdrag/arbetsuppgift kopplad till medarbetare, en ny risk- och konsekvensanalys behöver också utföras utifrån medarbetarperspektiv.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Bakgrund

I regionfullmäktiges beslut om ny politisk organisation fick regiondirektören i uppdrag att återkomma med förslag till anpassningar av förvaltningsorganisationen till den nya politiska organisationen. I anpassningen har ingått att återuppta tidigare initierat arbete att renodla Koncernkontoret mot sitt uppdrag att leda, utveckla och samordna. I december 2023 beslutades om flytt från Koncernkontoret av ett antal verksamheter till den nya förvaltningen för fastighet, stöd och service samt till Regionhälsan. I beslutsunderlaget var det inte identifierat vart Regionalt Cancercentrum (RCC) Väst skulle flytta, denna fråga skulle därför hanteras separat.

Tidigare inriktningsbeslut

Efter utredning i början av året fattade regiondirektören i mars 2023 ett inriktningsbeslut om att RCC Väst byter hemvist till Sahlgrenska

Universitetssjukhuset där de ska utgöra en del av Sahlgrenska Comprehensive Cancer Centre (SCCC) och västra sjukvårdsregionen från och med den 1 juni 2023. I inriktningsbeslutet framgår att Sahlgrenska Universitetssjukhuset tillsammans med RCC Väst efter att förändringen har trätt i kraft behöver bedöma synergier och förutsättningar för samordning utifrån samlokaliseringen med SCCC som långsiktigt harmoniserar med det sjukvårdsregionala uppdraget kring cancersjukvården. Motiven till den ändrade organisatoriska hemvisten är:

1. Att RCC Väst får verka i en kontext och ledningssammanhang som motsvarar verksamhetens innehåll och med det stöd som en stor utförarförvaltning kan ge.
2. Den regionala samt sjukvårdsregionala styrningen och ledningen kan ske enhetligt utifrån processer som leds av regionstyrelsen respektive strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden och motsvarande i Region Halland.
3. Kopplingen mot kunskapsorganisationen tydliggörs genom att RCC Väst kopplas till utförarverksamheten och inte till ledning på strategisk nivå.
4. Tydliga synergifördelar i samordning med SCCC och med möjlighet till regional ackreditering enligt europeiska exempel.
5. En tydlig renodling av Koncernkontorets verksamhet.
6. Ge förutsättning för samordning inom regionen av de delar av RCC Västs verksamhet som idag drivs regiongemensamt.

I utredningen daterad 2023-03-20 lämnas förslag om organisatorisk hemvist för RCC Väst i åtta punkter. Regiondirektörens inriktningsbeslut den 21 mars 2023 följde utredningens förslag, med undantag från en av punkterna (punkt 3) som föreslår att prövning av den del av RCC:s verksamhet som inte är vårdutveckling ska göras innan flytt till Sahlgrenska Universitetssjukhuset, enligt regiongemensamma kriterier för samordning och effektivisering.

Inriktningsbeslutet innebar att RCC Västs verksamhet i sin helhet skulle flyttas till Sahlgrenska Universitetssjukhuset. När förändringen trätt i kraft skulle Sahlgrenska Universitetssjukhuset tillsammans med RCC Väst bedöma synergier och förutsättningar för samordning utifrån samlokaliseringen med SCCC som långsiktigt harmoniserar med det sjukvårdsregionala uppdraget kring cancersjukvården.

Den planerade förändringen har under våren processats enligt framtagen tidplan och risk- och konsekvensanalys har gjorts av både avsändande och mottagande förvaltning. Under processen framkom att arkiv- och myndighetsfrågor kring den planerade förändringen är omfattande och behövde utredas vidare, något som också identifierades i genomförd risk- och konsekvensanalys. Centrala frågeställningar handlar om personuppgiftsansvar och kvalitetsregister.

Fördjupad utredning kring arkiv- och myndighetsfrågor

En fördjupad utredning kring arkiv- och myndighetsfrågor kopplat till organisatorisk hemvist för RCC Väst har genomförts, som är ett komplement till tidigare utredning om organisatorisk hemvist RCC Väst, daterad 2023-03-20. Den fördjupade utredningen belyser de centrala frågeställningarna gällande personuppgiftsansvar och kvalitetsregister i relation till ändrad organisatorisk hemvist för RCC Väst.

Den fördjupade utredningen har inte funnit att det finns detaljkrav eller kriterier i lag som styr hur nationella kvalitetsregister med CPUA-myndighet, kunskapsstyrning eller RCC ska vara organiserad eller utformas. Regionen har en stor frihet att utforma organisationen utifrån vad som framstår som mest lämpligt utifrån verksamhetens art och ändamål. I den fördjupade utredningen har slutligen också undersökts om ändrad organisatorisk hemvist skulle innebära en risk för intäktsstopp från någon av RCC Västs finansieringskällor. Sammanfattningsvis konstateras att det inte förefaller vara någon risk för minskade intäkter till följd av ändrad organisatorisk hemvist för RCC Väst.

I den fördjupade utredningen hänvisas till regionstyrelsens beslut från den 28 augusti 2018, § 233, som innebär att regionstyrelsen ska vara huvudman och centralt personuppgiftsansvarig (CPUA-myndighet) för kvalitetsregistren i Västra Götalandsregionen (VGR). Det innebär att regionstyrelsen är ansvarig för driften av de kvalitetsregister som hanteras inom RCC Väst. Innan beslutet uppmärksammade Koncernkontoret en del interna otydligheter kring mandat och roller vid hanteringen av de nationella kvalitetsregister som VGR ansvarar för. Koncernkontorets bedömning var att det behöver klargöras att det är regionstyrelsen som utövar rollen som huvudman.

Vidare hänvisas den nationella inriktningen inom kunskapsstyrningsarbetet som beslutats om under våren 2023, där det planeras en konsolidering av CPUA-myndigheter som innebär att det på sikt ska finnas sex centralt personuppgiftsansvariga myndigheter i landet, en i varje sjukvårdsregion. Konsolideringen syftar till att skapa mer lättillgängligt och likvärdigt stöd till Nationella Kvalitetsregister genom enhetliga arbetssätt och bör på sikt leda till effektivisering och samordningsvinster. CPUA för de nationella kvalitetsregistren i Västra sjukvårdsregionen är samlat hos regionstyrelsen i VGR, det behöver därför inte göras några förändringar inför konsolideringen. Flera av de andra sjukvårdsregionerna i Sverige har mer än en CPUA-myndighet för de nationella kvalitetsregistren. Dessa kommer, utifrån inriktningen om nationell konsolidering, att behöva se över frågan om CPUA för nationella kvalitetsregister tillsammans med berörda regioner. Det handlar om både utökat ansvar för vissa CPUA-myndigheter och eventuellt omflyttning av nationella kvalitetsregister.

Socialstyrelsen publicerade *Analysen av utvecklingen vid regionala cancercentrum* 2023. I den beskrivs att RCC har olika förutsättningar rörande

bland annat utformningen av olika styrmodeller och olika val av organisering av RCC som påverkar mål och arbetssätt, samt skapar olika utmaningar och framgångsfaktorer i arbetet. Dessa olikheter skapar olika utmaningar för respektive RCC, och det är förutsättningar som de måste förhålla sig till och ta fram strategier för att hantera. Det är inte heller möjligt att förvänta sig att alla RCC ska arbeta på exakt samma sätt, uppnå samma resultat eller hantera utmaningar på exakt samma sätt inom alla områden. Vidare beskrivs det att regionala anpassningar behöver göras vilket också är ett av syftena med det regionala självstyret. Det medför att Socialstyrelsens förslag till lärande och utveckling av verksamheten inte kan eller bör hanteras på exakt samma sätt av alla RCC.

Beslutsunderlag

- Utredning organisatorisk hemvist RCC Väst, daterad 2023-03-20
- Inriktningsbeslut om organisatorisk hemvist för RCC Väst, daterat 2023-03-21
- Fördjupad utredning om myndighets- och arkivfrågor som ett led i fortsatt arbete med ändrad organisatorisk hemvist för RCC Väst, daterad 2023-11-10

Datum för beslut: 2023-11-14

Håkan Sandahl
Regiondirektör

Beslutet skickas till

- Sahlgrenska Universitetssjukhuset
- Sahlgrenska Comprehensive Cancer Centre
- RCC Väst
- Region Halland
- Karin Looström Muth
- Kaarina Sundelin
- Eva Arrdal
- Lotta Siwerstam
- Sofia Angel
- Charlotta Tengbert
- Ingrid Floderus
- Kristin Schaffer